

Άσκηση 14

Καθώς η Γαλήνη γύριζε από το σχολείο, έπιασε δυνατή βροχή. Μπήκε νερό στην τσάντα της, βράχηκαν τα τετράδιά της και μουντζουρώθηκαν μερικές λέξεις. Μπορείς να τη βοηθήσεις να ξαναγράψει τις μουντζουρωμένες λέξεις; Μην ξεχάσεις να βάλεις τους τόνους!

Τα παιχνίδια του **αδελφ** μου τα φυλάμε σε ένα **σάκ** που ήταν του παππού μου του **ταχυδρόμ** Οι σάκοι των **ταχυδρόμ** ήταν μεγάλοι και δερμάτινοι, για να αντέχουν στη μανία του **ανέμ** και στις ακτίνες του **ήλι** , και έτσι τα γράμματα να φτάνουν στους **καπτορίκ** και των πιο απομακρυσμένων χωριών. Άλλα και οι ίδιοι οι ταχυδρόμοι βάδιζαν ακούραστα σε **ανήφορ** και **καπτήφορ** Έμπαιναν σε **αυλόγυρ** και **λαχανικοτρί** , μοιράζοντας την αλληλογραφία.

Διάβασε αυτά που γράφει
ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα πώς είναι το λεξικό μου.		
Έμαθα να βρίσκω γρήγορα μια λέξη στο λεξικό.		
Έμαθα να ξεχωρίζω στο λεξικό μου τους ορισμούς από τα παραδείγματα.		
Έμαθα να φτιάχνω ορισμούς λέξεων.		
Έμαθα να φτιάχνω το δικό μου λεξικό.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα κύρια από τα κοινά ουσιαστικά.		
Έμαθα να κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ος .		

Άσκηση 1

Τα σακούλια του Αϊ-Βασίλη είναι γεμάτα λέξεις! Μπορείς να τις βάλεις στη σειρά, για να φτιάξεις προτάσεις που περιγράφουν χριστουγεννιάτικα έθιμα;

**Γράψε τις προτάσεις στο τετράδιό σου
και μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση.**

Πρόσεξες τη λέξη **ανταλλάσσουμε**; Έχει δύο **λ** και δύο **σ**.

Άσκηση 2

Η Γαλήνη θέλει να περιγράψει σε μια φίλη της αυτούς που είδε στη χριστουγεννιάτικη αγορά. Μπορείς να τη βοηθήσεις; Διάλεξε ένα από τα παρακάτω πρόσωπα που συνάντησε η Γαλήνη στην αγορά και περιγράψε το **στο τετράδιό σου**.

Άσκηση 3

Θέλεις να προσπαθήσεις τώρα να περιγράψεις τον εαυτό σου; Κόλλησε μια φωτογραφία σου.

Τα μαλλιά μου είναι

Το δέρμα μου είναι

Τα χείλη μου είναι

Τα πόδια μου είναι

Τα μάτια μου είναι

Τα δόντια μου είναι

Τα δάχτυλά μου είναι

Το σώμα μου είναι

Για να σε βοηθήσω, σου δίνω
μερικά επίθετα.

μαλλιά	καστανά	κοντά	φουντωτά	κατσαρά
μάτια	γαλανά	καστανά	μεγάλα	πράσινα
δέρμα	ανοιχτό	σκούρο	μελαψό	απαλό
χείλη	λεπτά	χοντρά	σαρκώδη	σκασμένα
δόντια	αστραφτερά	γερά	αραιά	στραβά

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** τα μέρη του σώματος
και του προσώπου, που είναι γραμμένα με **κόκκινο** χρώμα,
και μάθε να τα γράφεις **σωστά**.

Άσκηση 4

Ξεχώρισε τις πέντε λέξεις και γράψε τες με πεζά γράμματα.

ΧΕΡΙΠΟΔΙΔΑΧΤΥΛΟΚΕΦΑΛΙΜΑΛΙΑ

Μην ξεχάσεις τους τόνους.

Άσκηση 5

Θυμάσαι τις εκφράσεις με τις λέξεις **καιρός** και **δρόμος** που συνάντησες στην προηγούμενη ενότητα και έγραψες στο λεξικό σου; Και με τις λέξεις **μάτια**, **στόμα** και **αυτιά** υπάρχουν πολλές εκφράσεις.

Για παράδειγμα, λέμε: «κάνω τα στραβά **μάτια**»,

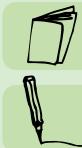
«δε μου γεμίζει το **μάτι**»,

«στάζει μέλι το **στόμα** του»,

«από το ένα **αυτί** μπαίνει, από το άλλο βγαίνει».

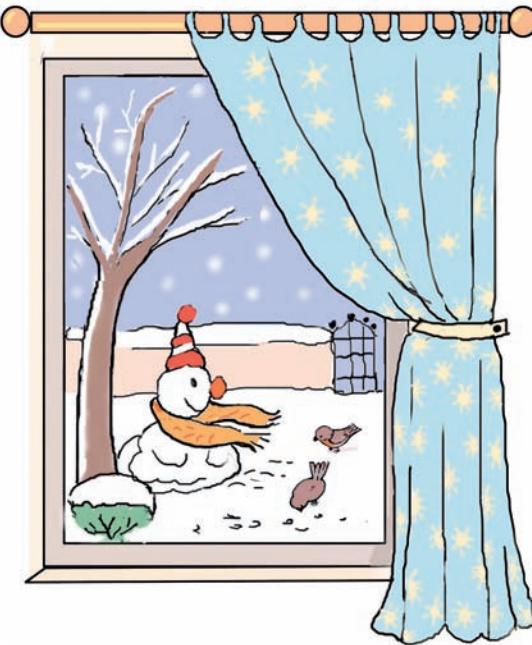

Συγκέντρωσε όσο γίνεται περισσότερες εκφράσεις με τα μέρη του σώματος και γράψε τες στο λεξικό σου.
Σε ποιο σημείο του λεξικού θα τις προσθέσεις;

Άσκηση 6

Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και πες από πόσες προτάσεις αποτελείται. Έπειτα βάλε στην αριστερή στήλη του πίνακα όσες λέξεις σου δείχνουν **ποιος κάνει κάτι** και στη δεξιά στήλη όσες λέξεις σου δείχνουν **τι κάνει**. Ακολούθησε το παράδειγμα.

Έξω από το παράδυρο

Ο αέρας φυσά δυνατά. Το χιόνι σκεπάζει την αυλή μας. Τα παγωμένα πουλάκια ψάχνουν για τροφή. Τα παιδιά φτιάχνουν γελαστούς χιονάνθρωπους. Ένα κοριτσάκι κάνει έλκηθρο. Μια γάτα αφήνει τα ίχνη της στο χιόνι. Και εγώ τους κοιτάζω όλους πίσω από το τζάμι.

ΠΟΙΟΣ ΚΑΝΕΙ ΚΑΤΙ;

Ο αέρας

ΤΙ ΚΑΝΕΙ;

φυσά δυνατά.

Άσκηση 7

Γράψε σε μια λευκή σελίδα μια χριστουγεννιάτικη ιστορία με όσο γίνεται περισσότερες από τις παρακάτω λέξεις.

κορφή	κορδέλα	άγριος	φρατζόλα
δρόμος	κάρβουνο	σπουργίτης	βροχή
αρχιμηνιά	έλκηθρο	χρυσός	όρθιος
γιρλάντα	κορμός		φουύρνος

Έπειτα ζωγράφισε την ιστορία σου.

Στο τέλος μαζέψτε όλες τις ιστορίες και φτιάξτε ένα βιβλίο της τάξης.
Διαλέξτε τι θα βάλετε στο εξώφυλλο και γράψτε απέξω τα ονόματά σας.

Άσκηση 8

Βρες για τις υπογραμμισμένες λέξεις τις αντίθετές τους με τα **ξε-**, **α-** και **αν-** και θα μάθεις τι συμβαίνει στην Ανάποδη Χώρα.

Κάθε βράδυ ο πιστός φύλακας της

Ανάποδης Χώρας κλειδώνει τη μεγάλη

Ξύλινη πύλη βιδώνοντας τις πελώριες

Βίδες της και καρφώνοντάς τη με το

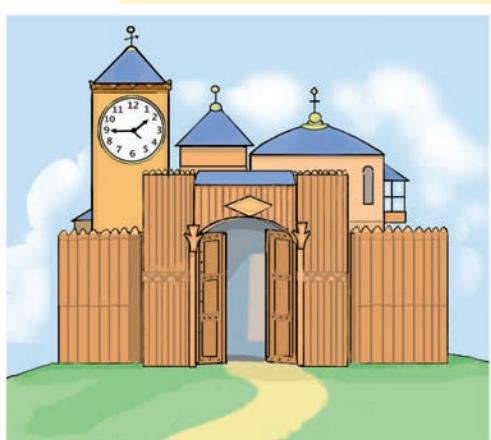
σφυρί του. Έπειτα κουρδίζει

το τεράστιο παλιό ρολόι του κάστρου, το οποίο

σημαίνει την ώρα, και το κρεμά

προσεκτικά. Αφού τελειώσει τις δουλειές του,

πέφτει να κοιμηθεί ήσυχος

Άσκηση 9

Ελάτε να φτιάξουμε μια ομαδική φανταστική ιστορία.

- Χωριστείτε σε τέσσερις ομάδες των 5-6 παιδιών.
- Ο πρώτος παίκτης της κάθε ομάδας γράφει σε ένα χαρτί μια πρόταση με την πρώτη από τις παρακάτω λέξεις και το δίνει στον επόμενο παίκτη.
- Ο δεύτερος παίκτης γράφει και αυτός με τη σειρά του μια πρόταση με τη δεύτερη λέξη και δίνει το χαρτί στον τρίτο παίκτη, κτλ.
- Προσοχή! Οι προτάσεις πρέπει ενωμένες να φτιάχνουν μια ιστορία.
- Κερδίζει η ομάδα που θα τελειώσει πιο γρήγορα την ιστορία της.

Ορίστε οι λέξεις:

καρδιά	γοργόνα
ομορφιά	πυξίδα
πεταλούδα	χώρα
ανηφόρα	
θάλασσα	
φάλαινα	

Άσκηση 10

Μπορείς να βοηθήσεις τη Γαλήνη να συμπληρώσει τα κενά βάζοντας στη σωστή μορφή τις λέξεις **καρδιά**, **ώρα** και **θάλασσα**;

- Αν ακουμπήσω το χέρι στο στήθος μου, ακούω τους χτύπους της μου.
- Ο Λουκάς είναι καλόκαρδος, δηλαδή έχει καλή
- Όταν τρώμε έξω με τους δικούς μου, παραγγέλνουμε φαγητά της
- Με τη Χαρά, τον Αρμπέν και το Λουκά συζητούμε με τις
- Το αγαπημένο μου βιβλίο είναι «Οι πειρατές των επτά ».
- Τα κύματα της μπορεί να φτάσουν τα πέντε μέτρα.

12. Ποπό! Κόσμος που περνά!

Άσκηση 11

Η Γαλήνη δε θυμάται πώς χωρίζονται οι λέξεις, όταν δε χωρούν ολόκληρες στο τέλος της σειράς. Μπορείς να τη βοηθήσεις; Για να το κάνεις, δες τι απάντησες στις ερωτήσεις της σελίδας 46 του βιβλίου σου.

Άννα: Άν-να

μούρα:

κήπος:

είπα:

γιαγιά:

πιάτο:

άλλος:

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...

Πολύ
καλά

Αρκετά
καλά

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να περιγράφω ένα πρόσωπο.		
Έμαθα τα μέρη του σώματος και του προσώπου.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα μέρη απλών προτάσεων.		
Έμαθα να φτιάχνω αντίθετες λέξεις με τα ξε- , α- , αν- .		
Έμαθα να χωρίζω μια λέξη στα δύο, όταν δε χωρά ολόκληρη στο τέλος της σειράς.		
Έμαθα να κλίνω τα θηλυκά ουσιαστικά σε -α .		

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν βιβλιόσημο προς απόδειξη της γνησιότητάς τους. Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δε φέρει βιβλιόσημο θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α΄).

ΒΙΒΛΙΟΣΗΜΟ

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.